

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrar-uhrtk@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 17. фебруар 2012. године

Предмети бр. 70/09 и 108/09

Златибор ЉУШИЋ и Зоран ЉУШИЋ

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 12. фебруара 2012. године,
уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ
г. Пола ЛЕМЕНСА
гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ
г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменути жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба г. Златибора Љушића (бр. 70/09) уложена је 17. априла 2009. године и уписана је 30. априла 2009. године.
2. Жалба г. Зорана Љушића (бр. 108/09) уложена је 23. априла 2009. године и уписана је 30. априла 2009. године.
3. Дана 24. јула 2009. године, жалба г. Златибора Љушића (бр. 70/09) прослеђена је Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би се добиле

примедбе УНМИК-а на прихватљивост предмета. Дана 5. августа 2009. године, Комисија је примила одговор СПГС-а.

4. Дана 21. априла 2010. године, Комисија је затражила од г. Златибора Љушића да достави додатне информације. Захтев је поновљен 7. децембра 2011. Комисија од овог жалиоца није примила никакав одговор.
5. Дана 13. јануара 2010. године, Комисија је затражила од г. Зорана Љушића да достави додатне информације. Захтев је поновљен 6. октобра 2010. године. Комисија од овог жалиоца није примила никакав одговор.
6. Дана 9. септембра 2010. године, Комисија је спојила жалбу г. Златибора Љушића (бр. 70/09) са жалбом г. Зорана Љушића (бр. 108/09), сходно правилу 20 Пословника Комисије.
7. Дана 30. новембра 2011. године, жалба г. Златибора Љушића (бр. 70/09) поново је прослеђена, а жалба г. Зорана Љушића (бр. 108/09) прослеђена је СПГС-у како би се добиле примедбе УНМИК-а на прихватљивост. Дана 11. јануара 2012. године, Комисија је примила одговор од СПГС-а.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

8. Жалиоци су синови г. Станоја Љушића.
9. Жалиоци наводе да је г. Станоје Љушић, заједно са шесторо других косовских Срба, отет из своје куће у Истоку у периоду између 20. јуна 1999. и 1. јула 1999. године, од стране наоружаних чланова Ослободилачке војске Косова (ОВК). Од тада се не зна где се он налази.
10. Жалиоци наводе да је отмица њиховог оца пријављена УНМИК-у, КФОР-у, Међународном комитету Црвеног крста (МКЦК), југословенском Црвеном крсту, Црвеном крсту Србије и другим организацијама. Дана 15. септембра 2000. године, МКЦК је отворио захтев за проналажење г. Станоја Љушића, који је још увек отворен.
11. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову. Између 9. децембра 2008. и 30. марта 2009. године, сви списи кривичних предмета које су поседовали Одељење правде и полиција УНМИК-а предати су ЕУЛЕКС-у.

III. ЖАЛБА

12. Жалиоци се жале на наводни пропуст УНМИК-а да ваљано истражи нестанак и убиство њиховог оца и на страх, бол и патњу које су претрпели због ове ситуације.
13. Комисија је мишљења да се може сматрати да жалиоци указују, тим редоследом, на повреду права г. Станоја Љушића на живот, загарантованог чланом 2. Европске

конвенције о људским правима (у даљем тексту: ЕКЉП), као и на повреду свог права у смислу забране нечовечног и понижавајућег поступања, загарантованог чланом 3 ЕКЉП.

IV. ПРАВО

14. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

Наводно кршење члана 2 ЕКЉП

15. Жалиоци се жале, у суштини, на недостатак адекватне кривичне истраге у вези са нестанком и убиством г. Станоја Љушића.

16. У својим примедбама, СПГС не оспорава прихватљивост жалби у смислу процедуралних обавеза према члану 2 ЕКЉП.

17. Комисија је мишљења да жалбе везане за члан 2 ЕКЉП покрећу озбиљна чињенична и правна питања чије би разрешење требало да зависи од процене меритума жалби. Према томе, Комисија закључује да овај део жалби није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

18. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалби био проглашен неприхватљивим.

Наводно кршење члана 3 ЕКЉП

19. Жалиоци се жале на душевну бол и патњу које су им наводно проузроковане услед околности везаних за отмицу и убиство њиховог оца.

20. У својим примедбама, СПГС тврди да, иако жалиоци наводе да су претрпели душевну бол и патњу због нестанка свог оца, не постоје изричито наводи да је одговор УНМИК-а на нестанак г. Станоја Љушића проузроковао тај страх и патњу. Због тога је овај део жалби неприхватљив као очигледно неоснован.

21. Комисија се позива на судску праксу Европског суда за људска права која се тиче питања да ли се чланови породице настале особе могу сматрати жртвама поступања које је супротно члану 3 ЕКЉП којим се забрањује нечовечно поступање. Европски суд за људска права прихвата такву могућност, што зависи од постојања „нарочитих чинилаца који доводе до тога да патња коју преживљава [члан породице] добије димензију и одлике различите од емоционалне туге каква се може сматрати неизбежном код особа које су у сродству са жртвом озбиљног кршења људских права“. Суд даље сматра да „у пресудне елементе спадају непосредност крвог сродства, конкретне околности везане за породични однос, мера у којој је члан породице био сведок предметних догађаја, ангажованост члана породице у покушају да прикупи информације о несталој особи и начин на који су надлежни органи одговорили на такво распитивање“. Суд такође наглашава „да суштина те повреде не лежи толико у чињеници да је члан породице нестао, већ се односи на реакције и ставове надлежних органа на насталу ситуацију након што им је предочена“ (видети нпр. Европски суд за људска права (ЕСЉП) (Велико веће), *Чакићи против Турске*, бр. 23657/94, пресуда од 8. јула 1999, § 98, *ЕКЉП*, 1999-IV;

ЕСЈП (Велико веће), *Кипар против Турске*, бр. 25781/94, пресуда од 10. маја 2001, § 156, *ЕКЈП*, 2001-IV; ЕСЈП, *Орхан против Турске*, бр. 25656/94, пресуда од 18. јуна 2002, § 358; ЕСЈП, *Базоркина против Русије*, бр. 69481/01, пресуда од 27. јула 2006, § 139; видети такође Саветодавна комисија за људска права (ХРАП), *Здравковић*, бр. 46/08, одлука од 17. априла 2009, § 41) и ХРАП, *Петковић*, бр. 133/08, одлука од 16. децембра 2011, § 35).

22. Комисија сматра да жалилац може да се позове на кршење члана 3 ЕКЈП чак и ако не постоји изричита референца на конкретне поступке надлежних органа ангажованих у истрази јер и пасивност надлежних органа и недостатак информација пружених жалиоцу могу да указују на нечовечно поступање надлежних органа према жалиоцу.
23. Комисија је мишљења да овај део жалби покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалби није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
24. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалби био проглашен неприхватљивим.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

ПРОГЛАШАВА ЖАЛБЕ ПРИХВАТЉИВИМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући